

**Результати опитування про якість освітнього процесу
для здобувачів вищої освіти бакалаврського та магістерського рівнів
за ОП 205 «ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» (червень 2025)**

Період проведення: 04.06.- 10.06.2025

Анкета «Студенти про якість освітнього процесу» (google-форми за рівнями освіти)

Процедура опитування: періодично за графіком, анонімно, добровільно

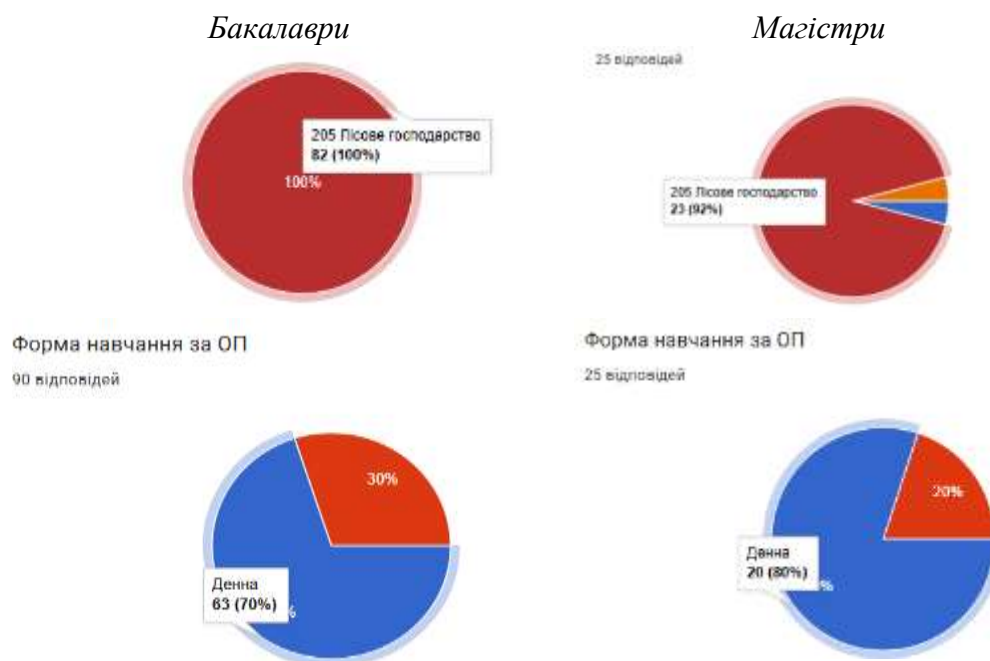
Факультет: агробіотехнологічний

Кількість респондентів: 90 осіб (бакалаври), 25 осіб (магістри)¹

Форми навчання: денна, заочна

Інформація про респондентів. Анкетування проведене паралельно для здобувачів вищої освіти рівнів бакалавра та магістра (2 етап) освітньої програми «Лісове господарство», що дасть можливість аналізувати результати опитування у зіставленні та розвитку. При цьому брали участь в опитування здобувачі як денної, так і заочної форм навчання.

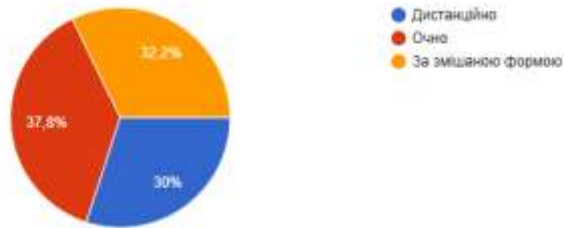
Кількісні дані графічно представлені на рисунку:



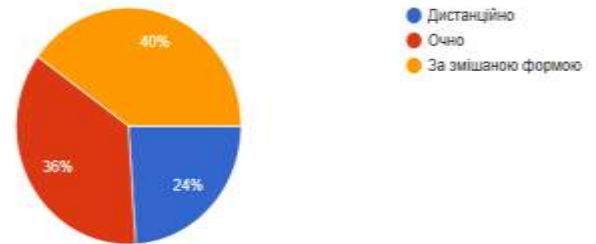
Про модель навчання упродовж навчального року студенти обох рівнів зауважили майже пропорційно про всі: очну, дистанційну та змішану.

¹ Вибірка респондентів є достатньою для виявлення загальних тенденцій і складає понад 70% здобувачів освіти за рівнями окремо. При цьому деякі похибки участі в опитуванні студентів за іншими ОП цього факультету, або ж відсутність відповіді студентів бакалаврського рівня про ОП також взято до уваги. Тобто, можливо, з неуважності (незнання) студенти могли не вказати (правильно не визначити) назву своєї ОП з переліку інших, або ж взяти участь в опитуванні з інших ОП цього факультету.

Бакалаври



Магістри

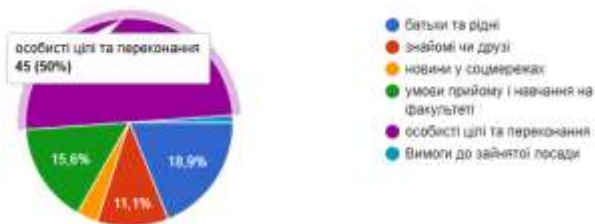


Ймовірно, не завжди у студентів було розуміння суті змішаної моделі навчання, й студенти мали на увазі те, що в умовах широкомасштабної війни, довготривалих тривог окремі заняття могли проводитись онлайн. Для заочної форми навчання заняття проводились дистанційно.

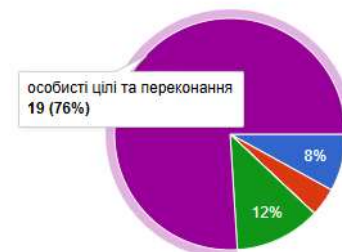
Освітня програма та чинники її реалізації

- Мотивація вибору ОП (1-2, 10 п.)

Бакалаври



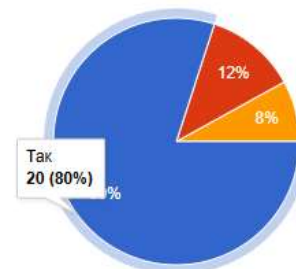
Магістри



Як видно з результатів опитування, рівень усвідомленого й цілеспрямованого вступу на ОП зростає до магістерського рівня вищої освіти, тоді як на ОП бакалаврського рівня мотивація вступу в абітурієнтів суттєво пов'язана із впливом знайомих, друзів, умовами прийому та навчання, новинами із соцмереж і навіть вимогами до обіймання посади.

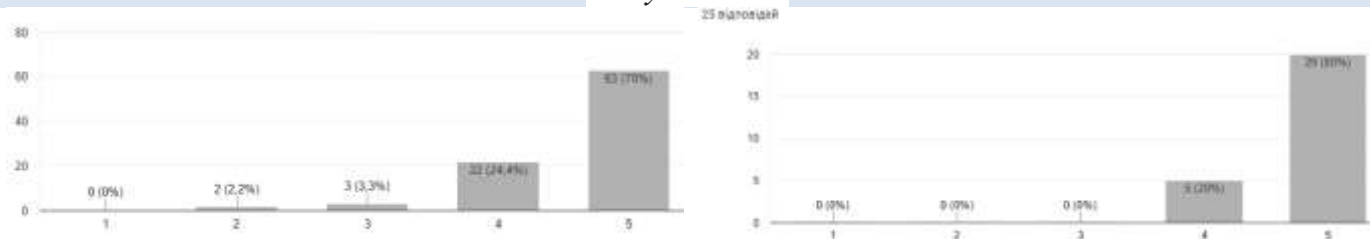
2. Чи ознайомилися Ви зі змістом освітньої програми та переліком освітніх компонентів у ході навчання (на сайті чи за іншими інформаційними джерелами)?

90 відповідей



Позитивно впливає на мотивація вибору ОП розуміння мети, завдань, освітніх компонентів її і ресурсів, де цю інформацію можна знайти й проаналізувати. Здобувачі освіти цікавилися цими питаннями, більше про них дізнались при вступі на ОП магістерського рівня.

10. Наскільки навчання за Вашою освітньою програмою відповідає в цілому вашим очікуванням?



Дані опитування засвідчують, що усвідомленість власних професійних очікувань співпадає в обох рівнів ОП із результатами навчання, і ці дані є також у розвитку.

Відповідно, ці дані проєктні група розробників ОП можуть урахувати під час планування профорієнтаційної роботи (очні форми інтерактивної взаємодії, спілкування – Дні відкритих дверей, цікаві заходи-тренінги, квести тощо).

• Аспекти організації процесу навчання за ОП

Аналіз результатів відповідей на зап. 3,5 свідчить про схвальну оцінку процесу навчання студентами денної форми і заочної також. Роботою наставників груп респонденти задоволені (окремі зауваження у бакалаврів «частково» не підкріплені коментарями та можуть мати суб'єктивні причини):

Бакалаври

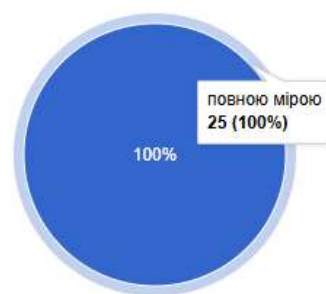
3. Чи задоволені Ви роботою наставника групи в напрямі інформування про умови й хід навчання?

89 відповідей



Магістри

25 відповідей



Результати свідчать про більшу значущість ролі наставника для бакалаврів, який допоможе студентам адаптуватися до умов навчання, соціалізуватися, проконсультувати тощо. Магістри вже такої потреби не мають. Очевидно, у доборі та інструктажі наставників груп це теж варто враховувати.

Заняття у студентів проводились згідно з розкладом, з урахуванням окремих змін з об'єктивних причин (складає з обох ОП не більше 3-4%).

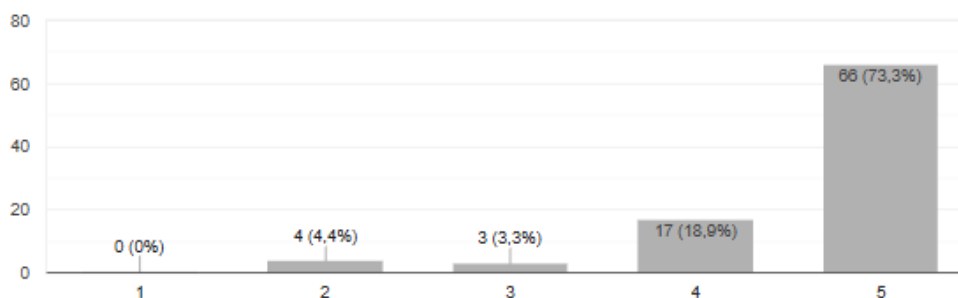
- Освітні компоненти та їх практична значущість (7-9 зап.)

Бакалаври. У відповідях на групу запитань за цим параметром студенти оцінили рівень викладання освітніх компонентів як «достатній» і «високий» (> 90%). Однак понад 30% студентів не впевнені у тому, що підготовлені до застосування отриманих знань на практиці, у подальшому житті.

7. Оцініть балом міру якості прочитаних навчальних дисциплін, курсів у зіставленні з Вашими очікуваннями:

[Копіювати діаграму](#)

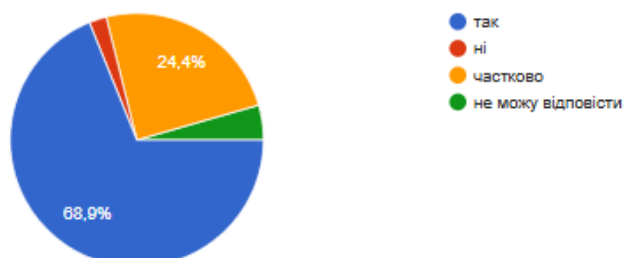
90 відповідей



8. Чи сприяли прочитані навчальні дисципліни виникненню у Вас ідей щодо практичного застосування засвоєного матеріалу у позанавчальній ситуації, у подальшому професійному житті?

[Копіювати діаграму](#)

90 відповідей



Для подальшої самоосвіти вибір студентів лежить як у полі зору фахових курсів, так і курсів загальноосвітньої та практичної підготовки: ботаніка, лісові культури, ґрунтознавство, дендрологія, товарознавство, таксація, ентомологія, пірологія, механізація лісового господарства, лісовпорядкування. Найбільше цікавить студентів ботаніка, вивчення рослин (пов'язано з роботою), лісове господарство (є ідея висадити у себе біля приватного будинку сосновий ліс) і т.д. В окремих випадках студенти цікавляться питаннями психологічного характеру (резильєнтність в умовах стресу, самоорганізація тощо).

Активність респондентів у відповідях на відкрите питання була середньою, більшість писали, що їх усе влаштовує і поки не визначилися із питаннями для самоосвіти і поглибленого зацікавлення.

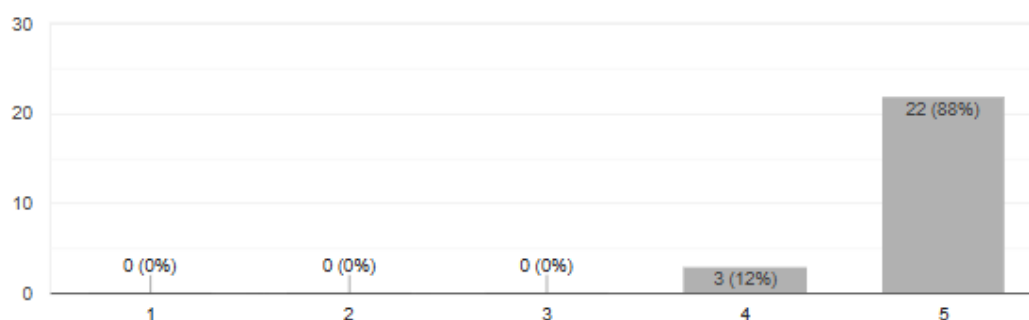
Думки студентів щодо вдосконалення освітніх компонентів (до 30% опитаних їх висловлюють): більшість вважає, що ОП складена вдало і змін особливих не потребує. Окремі зважені пропозиції – осучаснити зміст інформації з ОК: алгебра, філософія, ботаніка, дендрологія, лісове товаровознавство (як приклад, «Всі дисципліни (потребують доопрацювання). Вони на 90% складаються з теорії без практичного застосування. Частина інформації застаріла»).

Магістри. Рівень задоволеності реалізацією освітніх компонентів програми у магістрів є максимально високий (88% високого результату). Однак все ж показник «часткової» практикоорієнтованості є в межах 20%. Зміст зацікавлень лежить у межах екологічних питань, математичного моделювання, ГІС технологій, геоботаніки, агролісівництва. Активність респондентів у відповідях на відкрите питання була також невисокою (5 відповідей).

7. Оцініть балом міру якості прочитаних навчальних дисциплін, курсів у зіставленні з Вашими очікуваннями:

[Копіювати діаграму](#)

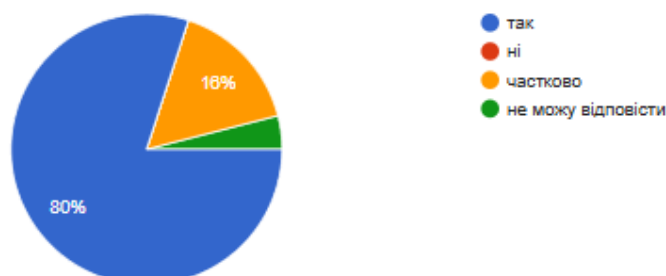
25 відповідей



8. Чи сприяли прочитані навчальні дисципліни виникненню у Вас ідей щодо практичного застосування засвоєного матеріалу у позанавчальній ситуації, у подальшому професійному житті?

[Копіювати діаграму](#)

25 відповідей



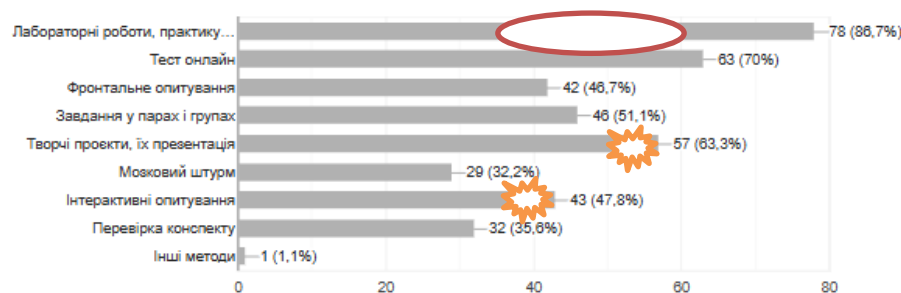
Тому проєктній групі освітніх програм варто звернути увагу на цей показник якості на рівні освітніх компонентів, акцентуючи увагу викладачів на важливості розвитку компетентностей практичного характеру.

Думки магістрів про важливість доопрацювання в ОП таких освітніх компонентів: ботаніка, фізіологія рослин, методологія наукових досліджень та іноземна мова (із опорою на виробничі сфери її використання).

Рівень задоволеності забезпеченням навчання: матеріально-технічним, організаційним, інформаційно-освітнім – у цілому *достатній*. У блоці відкритих запитань студенти зазначили, що в умовах змішаного навчання у взаємодії з викладачами і навчанні було використано різні інформаційно-навчальні джерела (платформа для навчання MOODLE, соціальні мережі, файлообмінники, Zoom, АСУ).

Форми контролю навчальної діяльності: рейтинговий аналіз відповідей вказує на те, що за освітніми програмами складається певна традиція використання викладачами сучасних форм контролю: насамперед, це – лабораторні та практичні роботи, онлайн тестування на платформі мудл, виступи із презентаціями і проектами, інтерактивна діяльність в аудиторії та поза нею. *Рейтинговий аналіз-зіставлення вказує на системність контрольно-оцінювальної діяльності.*

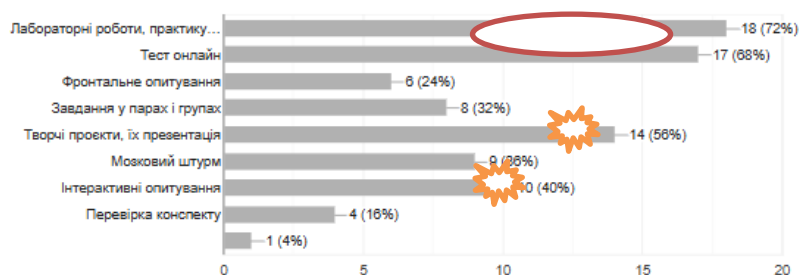
Бакалаври



Рейтинг форм К.

- Лабораторні та практичні завдання
- Онлайн тестування
- Завдання в групах
- Опитування в різних формах (фронтальне, групове, інтерактивне)

Магістри



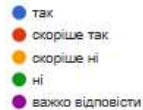
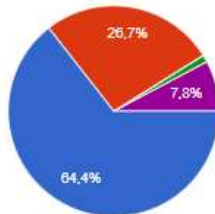
- Лабораторні та практичні завдання
- Онлайн тестування
- Проекти і презентації
- Мозковий штурм та інтерактивні опитування (!+)

Вибірковість, забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії

Бакалаври

15. Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через ВИБІР навчальних дисциплін як для загального, так і професійного розвитку?

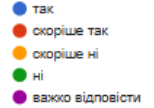
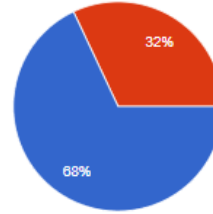
90 відповідей



Магістри

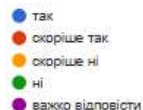
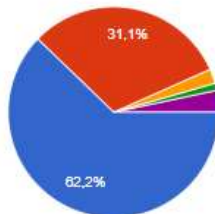
Ко 15. Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через ВИБІР навчальних дисциплін як для загального, так і професійного розвитку?

25 відповідей



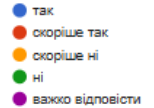
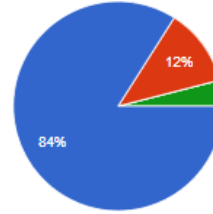
16. Чи вважаєте, що обрана освітня програма формує у Вас важливі життєві навички, ключові компетентності?

90 відповідей



Ко 16. Чи вважаєте, що обрана освітня програма формує у Вас важливі життєві навички, ключові компетентності?

25 відповідей



У цілому відповіді студентства свідчать про достатню обізнаність у цьому аспекті реалізації освітньої програми, адже якість цього показника демонструємо у розвитку. Тому планування заходів, спрямованих на інформування студентів про можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії засобами **вибору дисциплін і курсів, самоосвіти, неформальної освіти, участі в роботі самоврядування, академічній мобільності** тощо – важливий чинник якісного розвитку програми.

З метою удосконалення програми варто звернути увагу на показник індивідуалізації і варіативності освітньої програми: є категорія респондентів, які принцип «вибірковості курсів» не усвідомлюють як забезпечення їм можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Також процес вивчення навчальних дисциплін бажає для студентів більшого усвідомлення здатності до розвитку їхніх життєвих навичок (корелює з запитанням 8 про практичну спрямованість навчання).

Комплексна оцінка різних аспектів навчання за ОП є в межах достатнього рівня – 4,4 бали.

Аспекти оцінювання:

- 1 - методи і форми викладання,
- 2 - якість викладання основних фахових дисциплін,
- 3 - процедура обрання вибіркових дисциплін,
- 4 - практична та науково-дослідна складові навчання,

- 5 - додаткові можливості для саморозвитку (консультації, тренінги, семінари, студентські воркшопи тощо),
- 6 - дотримання етичних норм, принципів академічної доброчесності і відповідних правил в освітній діяльності,
- 7 - соціально-побутова сфера життєдіяльності (умови проживання, харчування, безпека навчання, місцеперебування),
- 8 - забезпечення прав і свобод, відсутність проявів різного типу дискримінацій,
- 9 - інформаційна забезпеченість освітнього процесу (робота наставників, сайт, інші джерела інформування).

Проблемні питання, що потребують обговорення, частково виявлені за напрямками: для бакалаврів – 1, 7; для магістрів – 3 (!), 4. Суттєвих зауважень від студентів не надходило.

Емоційна сфера. У відповідях на це запитання студенти активізувалися. Особливо це стосується бакалаврів, магістри більш стабільні емоційно й адаптувалися до складних умов війни. Ситуація широкомасштабної війни значною мірою впливає на мотивацію студентів, прояв тривоги, недосипання, концентрацію уваги на навчанні тощо (до 60% відповідей).

Все це викликає необхідність створювати в освітньому середовищі умови для безпечного навчання й зміцнення ментального здоров'я студентів. ОП та окремі її компоненти цілком можуть використовувати елементи Всеукраїнської програми «ЯК ТИ?» для формування у студентів стресостійкості в даних умовах. Серед респондентів є військовослужбовці, вони відчують більшу впевненість у своїх емоційних силах, можливо, чим могли б і поділитися за принципом «рівний рівному».

Пропозиції студентів для удосконалення освітньої програми відповіді на запитання анкети стосуються питань: осучаснення змісту і методик викладання, збільшення практичної складової; чіткості в організації змішаного навчання; більшої сконцентрованості змісту освітніх компонентів на цілях освітньої програми.

Окремі побажання: проведення виїзних практичних занять частіше і відповідно до тематики курсу, осучаснення обладнання та програмного забезпечення для моніторингу за лісовими екосистемами, ГІС-технологіями; реформування систему фахової освіти в Україні; покращення комунікації між викладачами та студентами; актуалізація навчальних матеріалів.

Технічна обробка та аналіз – Дем'яненко О.О.